

112-ч совхозин малчнрин диилвр

Алдр Октябрьск социалистическ революцин 40-ч өбниг сән үзмдجتә кәдлмшәр темдгджд, өбрхн джилмүдин эргцд әмн болгъна тоод мах, үс, тос гаргългъар Америкин Соединенн Штатсиг күцхмн гидж, социалистическ дөрлдә кедж, Западн района 112-ч номертә совхозин кәдләчнр шундж, ик диилврмүд үзүлджәцхәнә. Эн совхоз нургълдж махна бод мал өсгнә, тер төләд малчнр орн-нутгтан сән, дундас өбдән чинәтә махна мал орулдж өгхин төлә зүтгджд йовцхана.

Эн джилин арви сарин эргцд кесн дөрлдәнә то-дигинь хәләхлә им болна: тугълх 100 үкр болгънас 90 тугъл авгдджана. Зуна халун гангд газрин ногъан өгрдж, малин идгиг муурулв. Тер бийнь нәәмн сар болсн тугълмуд өдр болгън 658 грамм немдж өсджәв, әдн зурагъасн үлү 85 центнер күндрв. Нәәмн сарас өбдән болсн тугълмуд өдрин 507 грамм немдж өсджд, зурагъасн 45 центнер икәр өсджд, таргълв. Эн джилә тугълмуд цугъар гару уга әмд менд өсв.

Түрүн нүүрт йовх 4-ч отделенә малч үр Дворниковин бригад 100 үкр болгънас 100 тугъл авб. Эн тугъл болгън нәәмн сар күртлән 760 грамм өдр болгън өсджәв, 3-ч отделенә ах малч үр А. В. Мукуенкин бригад 100 үкр болгънас 87 тугъл өгв, тер тугълмуд болгънь өдрин 866 грамм немдж өсджәв. 1-ч отделенә ах малч үр Ф. П. Стерлевин бригад 100 үкр болгънас 91 тугъл өгв, теднь өдрин 808 грамм тугъл болгън немджәв. 3-ч отделенә ах малч үр Камынин үкр болгънас өдрин 654 грамм өслт авч, орн-нутгтан орулдж өгсн махна малиннь 40 процентинь дундас өбдән таргънар өгв.

Өмн джилмүдт тугълмудиг әкәснь салгългънла 120 килограмм болдг бәәсмн болхла, эн джил тугълмуд әкләрн хамдан бәәджд, сәәнәр өссн учр деерәс, сүүлин хойр сард әкәсн йилгъдсн тугъл

болгън 220 килограмм болв, им 288 тугълмуд әкәсн салгългдв.

1956 джил орн-нутгтан орулдж өгсн 1,5-2 джил болсн бүрү болгън 220 килограмм татсн болхла, эн джил телү наста бүрү 310 килограмм болгълджд өггдв. 1958 джилә зурагъар бүрү болгън 350 килограмм татдг болгълдж өгхмн гидж темдггддженә. Эн джилин махна гарцин 1 центнерин үннь, өнъгрсн джиллә дүнъгцүлхлә, 55 арслнь килвр болв.

Эн джилә арви сарин эргцд орн-нутгт 6500 центнер махн өггдв, әс-гиджд өнъгрсн джилләс хойр холван ик, селәнә эдл-ахун 100 гектар газр болгънд 23,6 центнер, тер дотр хагълсн 100 гектар газр болгънд 10,6 центнер гахан махн, тәрәнә 100 гектар газр болгънд 1,2 центнер шовуна махн өггдв.

Үкрчнрәс хөбчнр чигн муугъар кәдлдж йовхмн уга. Әдн 100 хөн болгънас 105 хургъ авч, менд өсгджд гаргълв. Хөн болгънас 5,9 килограмм ноос гаргълдж авб, орн-нутгтан ноос өгх зурагъан 33 центнер үлү күцәв. Райондан болн совхозд түрүн болджд, эрт хаврар хөбнә хургългъ күцәсн ах хөбч С. Ф. Иваниковин бригад 100 хөн болгънас 126 сән чинәтә, эрүл менд хургъл авб. Әкәсн йилгъдсн цагла хургън болгън зурагъасн 8 килограмм үлү күнд болв, наадк хөбчнрин хөбнә хургълдас 5-д килограмм күнд болв. Эрт гарсн 230 хургъл киргълдж, хургън болгънас 1,7 килограмм ноосн авгдв. Ах хөбч Т. Е. Руцевин бригад 1956 джилә хургъл киргълдж, тедн болгънас 4,7 килограмм ноос авб.

Хөбнә өслт икдүлхд, хөбнәс ик ноос гаргълдж авхин төләд, ах хөбч Иваниковин отарас 859 хөбнд үвләр хургългдх гиджд, онъгдан хойр отарт эрт хаврар хургългдх гиджд, сән тохмта, торгън нооста хуцмудар көг тәвгдв. Цуг бийнь 2600 нәәдир хөбнд көг

тәвгдв. Гурвн отар нәәдир хөбдин эрт гарх хургълт гиджд, гурвн дулан хаша-хаац тосхгдв, нәәдир хөн болгънд 2 центнер көк өвсн, 30 килограмм арва, 3 центнер шимтә, джөблн силос белдгдв.

Шовун чигн эн совхозд хойр холвлжд өсв. Эн джил 425 минъгън өндгн авгдв, әс-гиджд тәрәнә 100 гектар газр болгънд 4500 өндгн болн 120 килограмм шовуна махн гаргълдв. Арви өндгнә үннь 2 арслнь 30 деншг болв, зурагъар—4 арслнь 91 деншг болх бәәсмн, 1956 джил 3 арслнь 55 деншг күрлә. Онъгрсн джил өндггдг нег шовунас 98 өндгн авгдсн болхла, эн джил—100 өндгн авгдв. Түрүн нүүрт йовх шовучнр үр Ф. И. Велигурина өндггдг нег шовунас 104, үр Еременко М.—103 өндг авцхав. шовуд үвлзх хаша-хаац дулалгджд, соломар болн модна үүрәцн девсгджд, джөблгдсн учрар, шовуна бәәрннь оньдиндән хагсу болна, тер төләд чигн шовуна өндгггън өмнәсн 15—20 процент өсджд, шовуна гару багъ болв.

Хаврин лагерәр теетг гаргълдж хәрүлдж хәләлгън, үвлднь девскринь сольгълн угагъар болн станок уга сулар бәрлгън, гаха хәләджд-харлгънд эн джил кегдв. Гахачнр болгънд 500—700 гаха даалгълдв. Күүнә асрлгън угагъар, дурта цагтан, шишлнь белдкксн хотта онъгъдасн дурндан гахас хотан идг болв. Арви сарин эргцд 1230 гахан кичг авгдв. 1956 джил хагълсн 100 гектар газр болгънд 1,7 центнер гахан мах орн-нутгтан өгсн болхла, эн джил 10,6 центнер өггдв. Нег центнер гахан махна үннь, өнъгрсн джиләс 347 арслнь 30 деншг килвр болв. Эн джилин чилгч күртл селәнә эдл-ахун 100 гектар газр болгънд 26 центнер мах, тер дотр 15 центнер гахан мах орн-нутгтан өгх болджд даалгълвр малчнр авцхав.

Н. ВОЙЦЕХОВСКИЙ,
112-ч номертә совхозин ах зоотехник.